Katowice, dnia 8.04.2008 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA
40-039 KATOWICE
ul. Powstańców 29
☎ (032) 605-64-28 fax 605-64-34

Nr LKA-41001-9-08 1P/07/008

W odpowiedzi prosimy powołać się na nasz znak

Pan
Krzysztof Kobiałka
Wójt
Gminy Mierzęcice

URZĄD GMINY MIERZĘCICE
wpłynęło 10-04-2008
ilość załączników .....
podpis .....

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1], zwanej dalej „ustawą o NIK", Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Gminie Mierzęcice (zwanej dalej Gminą) w zakresie powiązania budżetu Gminy z budżetem państwa w 2007 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 26 marca 2008 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Gminy w zakresie spraw objętych kontrolą.

[1] Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701

Pozytywną ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

1. W 2007 r. Gmina uzyskiwała dochody w związku z realizacją następujących zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami:
   a. z tytułu wydawania dowodów osobistych pobrano łącznie 65.222,40 zł, z czego na rachunek Wojewody Śląskiego przekazano kwotę 61.961,40 zł, (95 % pobranych dochodów), a na rachunek Gminy 3.261 zł (5 %), co było zgodne z art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z 13 listopada 2003 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*[2]. Kwota dochodów zrealizowanych przez Gminę była wyższa, od zaplanowanych przez Wojewodę, dochodów należnych Skarbowi Państwa o 37.061,40 zł[3];
   b. z tytułu zaliczek alimentacyjnych uzyskano dochody w kwocie 2.651,45 zł, z czego na rachunek Wojewody i Gminy przekazano po 1.325,72 zł, co odpowiadało wymogom określonym w art. 12 ust. 1-2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. *o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej*[4].
2. Zrealizowane dochody Gmina odprowadzała na rachunek dysponenta bez zbędnej zwłoki oraz w terminach[5] określonych w § 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 24 lipca 2006 r. *w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań*[6], poza jednym przypadkiem (na 25 objętych badaniem), w którym przekazanie dochodów nastąpiło z jednodniowym opóźnieniem.
3. Gmina otrzymała w 2007 r. dotacje na dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami łącznie w wysokości 1.369.990,62 zł, z czego wydatkowała 1.259.923,06 zł, a kwotę 110.067,56 zł zwróciła na rachunek Wojewody[7] w terminie określonym w art. 144 ust. 5 ustawy z 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych*[8]. W ramach ww. kwot Gmina otrzymała dotację w dziale 750 w wysokości 60.346,00 zł oraz w dziale 852 w wysokości 1.282.072,00 zł,

---

[2] Dz. U. Nr 203, poz. 1966, ze zm.
[3] w dziale 750, rozdziale 75011 zaplanowano dochody do odprowadzenia do budżetu państwa w wysokości 24.900,00 zł, wykonano w 2007 r. 61.961,40 zł
[4] Dz. U. Nr 86, poz.732, ze zm.
[5] wg stanu na 10 i 20 dzień miesiąca – w terminach do 15 i do 25 dnia danego miesiąca
[6] Dz. U. Nr 135, poz. 955, dalej zwane rozporządzeniem *w sprawie planów finansowych*
[7] do 15 lutego 2008 r.
[8] Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zm.

a na pozytywną ocenę wydatkowania przyznanego w wymienionych działach dofinansowania wskazują następujące ustalenia kontroli:

a. Gmina - pomimo niezdefiniowania zadań przez dysponenta w pismach informujących o przyznaniu dotacji w dziale 750 oraz niewystarczającej wysokości przyznanej dotacji i konieczności dofinansowania zadań środkami własnymi w wysokości 87.831,34 zł – realizowała zadania związane z wydawaniem dowodów osobistych (2228 wniosków), prowadzeniem ewidencji działalności gospodarczej (163 sprawy), wydawaniem aktów stanu cywilnego (715 spraw). Na koniec 2007 roku nie wystąpiły sprawy niezałatwione lub pozostawione bez rozpoznania;

b. środki w wysokości 52.868,00 zł (w ramach dotacji w dziale 750) przeznaczono na wynagrodzenia trojga pracowników realizujących zadania administracji rządowej. Natomiast kwotę 6.000,00 zł wydatkowano na zakupy rzeczowe (zakup mebli i wyposażenia), a kwotę 747,83 zł przeznaczono na sfinansowanie podróży służbowych w celu odbioru dowodów osobistych, co w obydwu przypadkach odpowiadało przeznaczeniu dotacji określonej przez Wojewodę Śląskiego;

c. dotację w dziale 852 Gmina przekazywała Ośrodkowi Pomocy Społecznej (dalej OPS) w transzach miesięcznych i wysokościach umożliwiających ich planową realizację, a zwrot na rachunek dysponenta kwoty 110.067,56 zł (z 1.282.072,00 zł otrzymanej dotacji) wynikał ze zmniejszenia się w stosunku do planu przyjętego przez OPS liczby osób uprawnionych do otrzymania świadczeń;

d. Wójt posiadał bieżącą wiedzę na temat sposobu wykorzystania środków dotacji na podstawie przyjmowanych z OPS sprawozdań Rb-50, a kwoty wykazane w sprawozdaniach pokrywały się z ewidencją księgową prowadzoną dla poszczególnych grup zadań[9] i odpowiadały kwotom przyznanym na poszczególne grupy zadań przez Wojewodę Śląskiego.

4. Na realizację zadań własnych Gmina otrzymała w 2007 r. dofinansowanie w wysokości 161.525,00 zł, z czego wykorzystała 146.147,01 zł. Najwyższa Izba Kontroli[10] nie wnosi uwag do sposobu realizacji dwóch zadań, tj.: pokrywania kosztów wynagrodzenia trzech pracowników socjalnych (rozdział 85219 – 93.598,00 zł) i przyznawania oraz wypłaty stypendiów dla uczniów (rozdział 85415 - 12.682,00 zł):

a. otrzymaną dotację na pokrycie kosztów wynagrodzenia pracowników socjalnych wykorzystano w całości, a kwoty wykazane w sprawozdaniu RB-27 S

[9] określonych wg nazw rozdziałów klasyfikacji budżetowej (tj. rozdziały: 85212, 85213, 85214)
[10] dalej NIK

sporządzonym przez OPS odpowiadały kwotom z ewidencji księgowej prowadzonej dla wydatków w ww. rozdziale, poniesionych z dotacji i środków własnych (łącznie ze środkami własnymi w kwocie 10.061,21 zł wydano 103.659,27 zł),

b. zadanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów Gmina sfinansowała ze środków dotacji (12.682,00 zł) oraz ze środków własnych w kwocie 18.861,25 zł (łącznie 31.543,25 zł). Przyznawanie i wypłata stypendiów dla wszystkich objętych badaniem 36 uczniów, którym przyznano świadczenie na rok szkolny 2007/2008, odbywało się wg zasad ustalonych w regulaminie z 11 maja 2005 r. uchwalonym przez Radę Gminy Mierzęcice.

5. Gmina prawidłowo wykorzystała dotację w wysokości 32.117,65 zł[11], przyznaną na podstawie porozumienia zawartego 14 lutego 2008 r. z Wojewodą Śląskim w sprawie realizacji programu wieloletniego *„Pomoc państwa w zakresie dożywiania"*. Wkład własny Gminy w realizację zadania wyniósł 32.117,65 zł, co odpowiadało wysokości ustalonej w § 3 porozumienia, a rozliczenia dotacji dokonywano kwartalnie, stosownie do postanowień § 5 porozumienia oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 2006 r. *w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania"*[12].

6. NIK pozytywnie ocenia sposób wykorzystania i rozliczania dotacji przyznanych w ramach funduszy celowych. Dotację w wysokości 6.750,00 zł, otrzymaną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach[13], wydatkowano na realizację wyjazdów śródrocznych dzieci z dwóch szkół podstawowych, co było zgodne ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie. Gmina wydatkowała środki dotacji zgodnie z przeznaczeniem, a z realizacji zadania sporządziła sprawozdanie, które złożyła wraz z fakturami na kwotę 6.750,00 zł do WFOŚ. Natomiast otrzymana w 2007 r. kwota 31.700,00 zł z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej stanowiła refundację części kosztów poniesionych przez Gminę w 2005 r. na termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Mierzęcicach, a jej wpływ dopiero w 2007 r. wynikał z umowy zawartej z Powiatem Będzińskim, w której przewidziano refundację zadania po jego całkowitym zakończeniu.

---

[11] wydając 63 decyzji (dla 74 dzieci) na finansowanie wydawania posiłków w placówkach oświatowych oraz 73 decyzje (dla 272 osób) o przyznaniu zasiłku celowego na zakup żywności

[12] Dz. U. Nr 25, poz. 186 ze zm.

[13] dalej zwany WFOŚ

7. Gmina w 2007 r. realizowała jeden niezakończony projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa[14]. Całkowita wartość projektu wynosiła 6.667.911,14 zł, a kwotę dofinansowania ze środków europejskich określono w wysokości 3.986.642,47 zł, natomiast z budżetu państwa w wysokości 531.522,33 zł. Projekt rozliczano sukcesywnie, składając do dnia zakończenia kontroli łącznie trzy wnioski o płatność – wg wydatków wynikających z faktur wystawionych przez wykonawcę zadania oraz na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych, potwierdzających realizację poszczególnych etapów robót, wyszczególnionych w harmonogramie realizacji Projektu.
8. NIK pozytywnie ocenia sposób wyłonienia wykonawców w pięciu postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych objętych badaniem o łącznej wartości 7.918.416,00 zł (w ramach poniesionych przez Gminę wydatków majątkowych), w tym wykonawcy dla projektu przedstawionego w punkcie poprzednim.

Zastrzeżenia NIK odnoszą się do następujących, ustalonych w trakcie kontroli, nieprawidłowości i uchybień:

1. W Gminie dokonano nieprawidłowego zakwalifikowania wydatków w kwocie 730,17 zł - poniesionych na podróże służbowe pracowników inne niż odbiór dowodów osobistych z komend powiatowych policji - jako wydatki finansowane z dotacji na zadania rządowe otrzymanej w rozdziale 75011 w kwocie 1.478,00 zł. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Wojewodę Śląskiego z 20 czerwca i 10 października 2007 r. kwotę tę należało przeznaczyć na wydatki rzeczowe związane z pokryciem kosztów odbioru dowodów osobistych. W wyniku podjętych czynności kontrolnych NIK, Gmina dokonała zwrotu w dniu 15 lutego 2008 r. kwoty 730,17 zł na rachunek Wojewody.
2. Pomimo obowiązku wynikającego z art. 10 ust 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. *o rachunkowości*[15] w Gminie nie wprowadzano w formie pisemnej wykazu oraz zasad prowadzenia funkcjonujących dla Gminy i Urzędu Gminy kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Ponadto obowiązujące w Urzędzie zarządzenie z 16 października 2006 r. *„W sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy"* nie zawierało wszystkich prowadzonych kont księgi głównej, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości*

[14] „Modernizacja układu transportowego i uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej terenów powojskowych"
[15] tj. z 2002r. Dz. U. Nr 76, poz. 694 ze zm., dalej *ustawą o rachunkowości*.

oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych[16], co było sprzeczne z § 12 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia w sprawie planu kont*. Natomiast obowiązujące w Urzędzie Zarządzenie nr 2/94 z 2 listopada 1994 r. w sprawie instrukcji obiegu i kontroli dokumentów nie było aktualizowane od dnia jego wydania, pomimo np. wielokrotnych zmian ustawy *o rachunkowości*. Brak aktualizacji stanowił naruszenie art. 10 ust. 2 *ustawy o rachunkowości*.

3. Wójt nie ustalił w formie pisemnej procedur kontroli finansowej dotyczącej procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych, w tym środków pochodzących z dotacji oraz obejmujących m.in.: procesy pobierania i gromadzenia środków publicznych, dokonywania wydatków ze środków publicznych i udzielania zamówień publicznych (poza finansowanymi ze środków Unii Europejskiej), jakkolwiek obowiązek taki wynikał z art. 47 ust. 3 *o finansach publicznych*. Zgodnie z ww. przepisem procedury ustala kierownik jednostki, biorąc pod uwagę standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych określone w *Komunikacie nr 13 Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006 r.*[17] Konsekwencją braku procedur dotyczących rozliczania środków dotacji z budżetu państwa był różnorodny sposób obliczania stawki wynagrodzenia w 2007 r. za jedną godzinę języka angielskiego w czterech szkołach podstawowych (lekcje sfinansowane w kwocie 13.046,97 zł z dotacji przyznanej na zadania własne w rozdziale 80101). Różnica pomiędzy obliczonymi stawkami[18] obowiązującymi w dwóch szkołach za zrealizowaną jedną godzinę nauki (wraz z pochodnymi) wynosiła 5,30 zł.

4. Wójt nie opracował na 2007 r. projektu planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, do czego był zobowiązany w myśl § 4 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia *w sprawie planów finansowych*, zgodnie z którymi Wójt opracowuje projekt planu finansowego, przyjmując do niego jako podstawę kwoty dotacji celowych i kwoty dochodów, określone w informacjach od dysponentów środków budżetowych w podziale na dział, rozdział i paragraf. Kwoty dotacji celowych zawarto w załączniku nr 6 do projektu uchwały budżetowej Gminy pn.: *„Zestawienie dotacji i wydatków związanych z realizacją zadań zleconych*

---

[16] Dz. U. Nr 142, poz.1020, dalej rozporządzenie *w sprawie planu kont*

[17] Dz. Urz. Ministra Finansów nr 7 poz. 58

[18] W jednej ze szkół stawkę w wysokości 30,10 zł wyliczono, biorąc za podstawę kwotę 1.888 zł. W drugiej ze szkół do obliczenia przyjęto niższą o 10 zł podstawę, tj. 1.878 zł, stawka wynosiła 35,30 zł

z zakresu administracji rządowej". W zestawieniu tym nie ujęto jednak planowanych kwot dochodów do przekazania budżetowi państwa w wysokości 24.900,00 zł.

5. W uchwale budżetowej Gminy na 2007 r.[19] nie określono prognozowanych dochodów z tytułu opłat związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, tj. pobieranych za wydawanie dowodów osobistych oraz ze zwrotu zaliczek alimentacyjnych, pomimo iż z ww. tytułów Gmina pobierała dochody w latach ubiegłych. Działanie takie było niezgodne z art. 184 ust. 1 pkt 1 i 13 ustawy *o finansach publicznych*, stosownie do którego uchwała budżetowa określa prognozowane dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

6. Gmina nie poinformowała OPS o kwotach wynikających z planu finansowego przesłanego do Wojewody Śląskiego 15 marca 2007 r., jak również o kwotach dotacji celowych i kwotach dochodów, wynikających z podziału kwot określonych w ustawie budżetowej i ujętych w układzie wykonawczym budżetu – wg informacji przekazanych Gminie przez dysponentów budżetowych, co było niezgodne z postanowieniem § 4 ust. 5 i § 6 ust. 3 rozporządzenia *w sprawie planów finansowych.*

7. NIK zwraca uwagę, iż w pięciu objętych badaniem postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego nie sporządzono druku ZP-20 (karta indywidualnej oceny), o którym mowa w załączniku nr 3 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 19 maja 2006 r. *w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego*[20]. Co prawda jedynym kryterium wyboru oferty była cena, jednak rozporządzenie nie przewiduje możliwości rezygnacji z wypełniania ww. druku. Natomiast w jednym przypadku dla zamówienia o wartości powyżej 60.000 euro nie sporządzono druku ZP-21 (streszczenie oceny i porównania złożonych ofert), pomimo iż jest on wymagany dla tego rodzaju postępowań. Powyższe naruszenia nie miały jednak wpływu na wynik ww. postępowań o zamówienie publiczne.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. **Wprowadzenie w formie pisemnej wykazu wszystkich kont księgi głównej prowadzonych w Urzędzie Gminy oraz opracowanie i wprowadzenie kont ksiąg pomocniczych, zasad ich prowadzenia i powiązania z kontami księgi głównej, a także dokonanie aktualizacji instrukcja obiegu i kontroli dokumentów.**

---

[19] Uchwała Rady Gminy z 28 grudnia 2006 r.
[20] Dz.U. Nr 87, poz.60

2. **Opracowanie zasad i procedur kontroli finansowej dotyczącej procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych.**
3. **Opracowywanie na kolejne lata budżetowe projektów planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, uwzględniających kwoty dotacji celowych i kwoty dochodów określone w informacjach od dysponentów środków budżetowych z podziałem na dział, rozdział, paragraf.**
4. **Określanie w uchwale budżetowej prognozowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.**
5. **Rzetelne dokumentowanie przebiegu prowadzonych postępowań o zamówienia publiczne.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach
Edmund Sroka